

Reactie op 'Geen vrede met vlees eten'

Met afschuw heb ik het stuk van Fulco van Hulst gelezen in Doopsgezind NL 12/01. Als hij vegetariër wil worden is dat zijn goed recht, maar om nu de hele kerkgemeenschap van vlees eten af te houden - dan ben je aardig van het padje af. Wij boeren weten inmiddels dat de overheid en de media een erg gekleurd beeld hebben van vlees eten. Wij komen vaak in een verkeerd daglicht te staan gebaseerd op aannames, niet op feiten.

Dat wij nu ook vanuit onze kerkgemeenschap zo'n beeld krijgen voorgeschoteld, valt mij erg tegen. Er staan doemdenkbeelden in het artikel die totaal niet op waarheid zijn gebaseerd. Bovendien heeft God ons geschapen om vlees te eten. Wij zijn omnivoren, dus alleseters. Om gezond te blijven hebben wij naast groente en fruit, vlees nodig om gezond te blijven. Natuurlijk kunnen we heel lang gezond blijven zonder vlees te eten, maar het is bewezen dat dat op den duur zijn tol eist van ons lichaam. Het is niet voor niets dat vegetariërs vaak last krijgen van diabetes, en dat ze vaak selenium- en magnesiumtekorten krijgen. Ook vitamine B- en D-tekorten zijn bewezen bij vegetariërs.

Ik vind het hypocriet dat vegetariërs beweren dat veel landbouwgrond nodig is voor de vleesproductie. Het gaat namelijk meestal om landbouwgrond waarop akkerbouw niet mogelijk is. Ook het veevoer dat wij hier in Nederland gebruiken betreft reststromen uit de humane consumptie. Er wordt voor de Nederlandse veeteelt geen voer verbouwd rechtstreeks voor vee. De boskap waar Van Hulst op doelt is inderdaad vanwege de sojaproductie, maar die soja is in eerste instantie bedoeld voor de humane consumptie. Aangezien van de sojaboon maar 20% benut kan worden voor de mens, gaat inderdaad 80% naar het veevoer. Maar dat is puur omdat wij mensen er niets mee kunnen.

Ik denk dat we, als we vlees eten afschaffen, een veel groter natuurprobleem zullen hebben dan nu. Vee ruimt veel afval op en maakt prachtige producten, zoals melk en vlees, dus we moeten blij zijn dat het er is. Anders zou wat niet gebruikt wordt gestort moeten worden, en dat is pas echt verspilling. Als je het werk van verschillende wetenschappers volgt, zoals Frank Mitloehner, krijg je een heel ander beeld dan wat Van Hulst schetst. Mitloehner geeft aan dat juist vee de oplossing is voor de zich uitbreidende woestijnen. Intensiever vee weiden in woestijnen zorgt ervoor dat de grond weer vruchtbaar wordt. Zonder vee geen voedsel stelt hij. De mest is nodig voor akkerbouw; zonder mest groeit er niets.

Tijdens de lockdown was de lucht heel schoon omdat er bijna geen auto- en luchtverkeer was, waardoor mensen veel minder last hadden van longproblemen. Maar de boeren waren in die periode juist druk mest aan het uitrijden, zij gingen gewoon door. Ik denk dus dat je op het verkeerde spoor zit als je het vlees eten wilt afschaffen.

Het is niet voor niets dat mensen uit de hele wereld naar Nederland komen om te kijken hoe wij dat toch doen: met zo weinig middelen zulk goed voedsel produceren. Maar in ons eigen land lijken we wel uitschot. Waar andere landen ons landbouwsysteem ophemelen, worden wij in ons eigen land verguisd.

Verder heeft Van Hulst het over misstanden in de 'vee-industrie'. Ten eerste is dat een misselijkmakend woord. Wij verzorgen het vee, passen erop, zijn er 24/7 mee bezig. Het bepaalt onze dag. Van Hulst schaaft een dier gelijk aan de mens. Ik denk dat hij de bijbel goed kent, maar al vanaf het begin lees je in de bijbel dat het vee bij de mens hoort. De mens zorgt voor het vee, zodat de dieren niet ten prooi vallen aan roofdieren, en het vee zorgt voor de mens in de vorm van melk en vlees, en ter voorkoming van ziektes. Het woord 'vaccin' komt niet voor niets uit het Latijnse woord *vacca*, dat vee betekend. Veel vaccins zijn dankzij het gebruik van vee en andere dieren ontwikkeld. Ook hebben kinderen die op een boerderij geboren zijn en met vee omgaan, veel minder longproblemen dan kinderen die in de stad zijn opgegroeid. Wetenschappers zijn aan het

onderzoeken of uit boerderijstof een astmamedicijn kan worden gemaakt. En een gepromoveerd kinderarts heeft kinderen met gezondheidsproblemen 3x daags volle melkproducten, 3x per week rundvlees en 5x per week groene groenten laten eten. Dat had zo'n groot effect dat de medicijnen gestopt kon worden. Nu is diezelfde arts bezig te onderzoeken of dat ook geldt voor oudere kinderen en jeugd.

Ook in verzorgingstehuizen en aan mensen die een zware operatie hebben ondergaan, wordt geadviseerd om veel vlees en volle melkproducten te eten. Dat geldt ook als je een hoog cholesterolgehalte hebt. Het verhaal dat je dan juist geen boter moet eten is compleet achterhaald. En dan probeert Van Hulst ons af te houden van vlees eten en het houden van dieren? Abraham offerde een geitenbok voor God. En dat zie je in de hele bijbel terug.

Ik denk dat Van Hulst beter kan vertellen dat we minder moeten reizen - wat boeren al weinig doen - dan dat we geen vlees meer moeten eten. We moeten eten wat hier wordt geproduceerd in plaats van producten uit het buitenland halen. Dus geen chocolade eten, geen koffie drinken en geen vegetarische sojaproducten eten. Dan ben je echt bij mens en natuur betrokken. Als je ziet hoe hier het vee behandeld wordt en op welk humane manier het geslacht wordt, dan denk ik, nee weet ik, dat de dieren hier een heel goed leven hebben.

In hetzelfde nummer van Doopsgezind NL staat een vleesloos recept, waar een aubergine, tomaten, chocola, olijven en peper in zitten. Allemaal producten die hierheen gevlogen moet worden: een grote aanslag op de natuur. Hoe die producten verbouwd zijn is niet te achterhalen. Is er dwangarbeid aan te pas gekomen? Hebben die mensen wel een goede prijs voor hun producten gekregen? Is er voor die producten geen bos gekapt? Als je kritisch bent over natuur, milieu en hoe we met de aarde omgaan, kies dan een recept van producten die hier in Nederland worden verbouwd. Daarvan kun je ook achterhalen hoe ze verbouwd zijn. En kies een vleesproduct van Nederlandse bodem. Daarbij is 'biologisch' echt niet beter dan regulier. Het enige verschil is dat er geen kunstmest is gebruikt. Maar bedenk dat er meer opbrengst per hectare is door het gebruik van kunstmest. Dus meer voedsel tegen een betaalbare prijs, wat belangrijk is voor mensen met een lager inkomen. We zullen immers allemaal moeten eten. Zonder eten geen leven.

Ook stelt Van Hulst dat de biodiversiteit achteruitgaat door landbouw. Maar uit recent onderzoek blijkt dat juist op landbouwgronden evenveel of meer biodiversiteit bestaat dan in natuurgebieden. Die aanname klopt dus totaal niet. In natuurgebieden is de laatste dertig jaar geen bodemonderzoek gedaan. Hoe kun je dan zeggen dat de biodiversiteit daar beter is? De achteruitgang van biodiversiteit komt niet door de landbouw maar door wanbeleid en slecht onderhouden natuurgebieden. De natuurorganisaties hebben nog nooit een goed onderbouwd onderhoudsrapport geschreven en ingediend, maar gaan wel met veel geld aan de haal. Terwijl de landbouw als enige sector in Nederland alle mineraalstromen en het landschapsonderhoud op papier heeft staan. Het zijn de NGOs die van alles de wereld in slingeren, en dat werkt negatief voor de boeren. En dat met veel geld van giften en loterijen, terwijl totaal niet duidelijk is wat er van die verhalen klopt. Onder het mom 'goed voor de natuur' gelooft men alles.

Graag zou ik Fulco van Hulst en de redactie van Doopsgezind NL willen uitnodigen om op ons bedrijf te komen kijken hoe een gemiddelde boer in Nederland boert, en in discussie te gaan. Ik hoop niet dat de doopsgezinde gemeenschap deze kant opgaat. Dan kan ik, en vermoedelijk meer mensen, niet meer in deze gemeente leven. Deze discussie moet je ook niet in de kerk willen voeren, want je sluit mensen buiten. Bovendien is de doopsgezinde gemeenschap toch wars van politieke discussies.

Gerbrig Maat - Hanje